

Vzhledem k vzájemným vztahům ledvin a odvodných cest močových, patologie močových cest výrazně ovlivňuje funkci ledvin. Zejména jakákoliv retence, či porucha antirefluxních mechanismů vede k ohrožení ledvinného parenchymu.

1. Močové kameny (urolithiáza) - vznikají v ledvinné pánvičce nebo močovém měchýři. Vyskytují se častěji u mužů a je prokázán rodinný výskyt. Podle velikosti se mluví o močovém písku, drti, či kamenech. Kameny vznikají při zvýšení koncentrace kamenotvorné látky (urátové, oxalátové, xantinové, cystinové), vychytávání kamenotvorné látky kolem jádra vytvořeného zánětlivými procesy, při alkalizaci moči (kameny z kalciových solí fosfátů a karbonátů), při zvýšené činnosti přístitných tělísek (kameny z kalciových solí fosfátů a karbonátů). Drobné kaménky a písek může odejít spontánně, často při tom způsobí

renální koliku

(kolikovitě bolesti v bederní krajině s vystřelováním směrem do třísel, nebo bolesti v průběhu ureteru, krev v moči), mohou se ale zaklínit a způsobit

hromadění moči

nad překážkou (hydrourter, hydronefróza) spojené s rozvojem vysokých teplot a hrozící urosepsy. V močovém měchýři vznikají kameny obvykle ve spojitosti

s poruchou vyprazdňování moče (paraplegie, hypertrofie prostaty).

2. Záněty močových cest - zánět pánvičky (pyelitis), zánět močovodu (ureteritis), zánět močového měchýře

(
cystitis

),

zánět močové trubice

(
urethritis

), případně jejich kombinace - vznikají cestou vzestupnou nebo sestupnou. Původcem mohou být různé bakterie, často *E. coli*. Vzestupná infekce se vzhledem k anatomickým poměrům vyskytuje častěji u žen. K predispozičním faktorům patří stagnace moči, iritace sliznice (kameny, nádory, látky vyloučené ledvinou). Zánět může být katarální, katarálně hnisavý, pablánový až ulcerózní. U mužů se vyskytuje zánět močové trubice vyvolaný gonokoky jako součást kapavčité infekce. Při TBC ledvin dochází také k zánětu močových cest. Při ozařování nebo chemoterapii vzniká akutní nebo chronická cystitida.

3. Nádory močových cest - se vyskytují nejčastěji v močovém měchýři. Jsou častěji u mužů, zvýšený výskyt je u kuřáků, profesionální výskyt u zaměstnanců v chemickém průmyslu (např. anilin).

Papilom - benigní nádor, tvořený jemnými nitkovitými papilami. Projevuje se hematurií. Často po odstranění recidivuje a může se maligně změnit.

Papilokarcinom - zhoubný nádor z přechodního epitelu. Narušení povrchu tumoru je zdrojem hematurie. Metastazuje lymfatickou i krevní cestou. Bývá spojen se závažnými infekcemi.

